

7/2558

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/1609
KONU : Yazılı Soru Önergesi

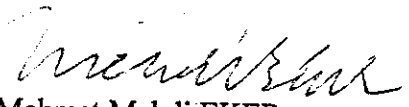
2/04/2008 AN 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: .03.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 4700 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR' a ait 7/2551, Osmaniye Milletvekili Hakan COŞKUN' a ait 7/2552 ve 7/2553, Giresun Milletvekili Murat ÖZKAN' a ait 7/2554, Hatay Milletvekili Süleyman Turan ÇİRKİN' e ait 7/2555, Muğla Milletvekili Metin ERGUN' a ait 7/2556, Adana Milletvekili Tacidar SEYHAN' a ait 7/2557, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER' e ait 7/2558, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK' a ait 7/2559, Balıkesir Milletvekili Hüseyin PAZARCI' ya ait 7/2560, Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE' ye ait 7/2561, Sinop Milletvekili Engin ALTAY' a ait 7/2562 ve İzmir Milletvekili Recai BİRGÜN' ait 7/2564 ve 7/2565 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş	7/2551	(2 sayfa)	8- Görüş	7/2558	(2 sayfa)
2- Görüş	7/2552	(1 sayfa)	9- Görüş	7/2559	(2 sayfa)
3- Görüş	7/2553	(1 sayfa)	10- Görüş	7/2560	(2 sayfa)
4- Görüş	7/2554	(1 sayfa)	11- Görüş	7/2561	(1 sayfa)
5- Görüş	7/2555	(1 sayfa)	12- Görüş	7/2562	(2 sayfa)
6- Görüş	7/2556	(1 sayfa)	13- Görüş	7/2564	(2 sayfa)
7- Görüş	7/2557	(1 sayfa)	14- Görüş	7/2565	(1 sayfa)

Önerge Sahibi : Vahap SEÇER
Mersin Milletvekili
Esas no : 7/2558

Son yıllarda petrol fiyatlarındaki olağan dışı artışlar, tahıl ürünlerinin bio yakıt üretiminde kullanılmasına neden olmuştur. Ekim alanlarının daralması ve küresel ısınmanın da neden olduğu kuraklıkla birlikte ülkemizde ve dünyada buğday üretiminde ciddi kayıplar olmuştur. Dünya ülkelerinin farkına varıp önlemini aldığı bu durum karşısında;

SORU 1) TMO bu durum karşısında gerekli önlemleri almış mıdır?

CEVAP 1) TÜİK verilerine göre buğday üretimi 2006 yılında 20 milyon ton, 2007 yılında 17,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Ülkemizin buğday ihtiyacı ise 17-18 milyon seviyelerindedir. Ülkemizin buğday üretim durumu Kurumumuzca yakinen takip edilmekte piyasa regülasyonu için gerekli önlemler alınmaktadır. Bu amaçla ithalat çalışması yapılarak piyasa regülasyonu sağlanmıştır.

İlk etapta Avrupa Birliği kotalarında bulunan 230.000 ton buğday ve 115.000 ton mısır'ın vergisiz olarak ithal yetkisi Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından 06 Eylül 2007 tarihinde TMO'ya verilmiştir.

25 Eylül 2007 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile TMO'ya 800.000 ton buğday, 300.000 ton arpa ve 300.000 ton mısırın vergisiz olarak ithalatı konusunda "Tarife Kontenjanı" tahsis edilmiştir.

28.11.2007 tarihinde gümrük vergilerinde ayarlama yapılarak ekmeklik buğday için uygulanan gümrük vergisi %130 dan % 8'e düşürülmüş, 23.02.2008 tarihinde ise sıfırlanmıştır.

Bu kapsamda bugüne kadar 600.000 ton ekmeklik buğday, 295.000 ton mısır ithalat bağlantısı yapılmıştır. Piyasalar yakından takip edilmekte olup piyasa dengesinin sağlanması için gerektiğinde ithalat dahil tüm tedbirler alınacaktır.

SORU 2) 2007 yılı hasat döneminde TMO gereken zamanda gereken buğday alımını gerçekleştirmiş midir?

CEVAP 2) TMO 2007 yılında hasadın başlamasıyla 29/05/2007 tarihinden itibaren taahhütname karşılığı alımlara, 07/06/2007 tarihi itibarıyla de fiyat açıklayarak peşin alımlara başlamıştır. Ancak İç Anadolu ve Ege Bölgesinde yaşanan kuraklık nedeniyle sanayici ve tüccar TMO fiyatlarının üzerinde bir fiyatla piyasaya girmiş ve daha yüksek fiyat beklentisi olan üreticiler de ürünlerini bekletmeyi tercih etmişlerdir. Bu nedenle TMO 124.705 ton peşin alım yapmışken 609.000 ton da emanet alım gerçekleştirmiştir.

SORU 3) TMO 2007 ürünü ekmeklik buğdayın tonuna 425 YTL gibi düşük bir fiyat vererek iç piyasalardan 102 bin ton gibi bir miktarla neden tarihin en düşük alımını gerçekleştirmiştir?

CEVAP 3) TMO 07.06.2007 tarihinde fiyatı açıklarken mevcut piyasa şartları, bir önceki yılın müdahale fiyatları ve üretim maliyetleri gibi birçok enstrümanı dikkate almıştır. TMO' nun müdahale fiyatını açıkladığı tarihte dünya buğday fiyatları 200-210 dolar civarında gerçekleşmiştir.

2005 yılında 21,5 milyon ton, 2006 yılında 20 milyon ton olan buğday üretimi 2007 yılında 17,21 milyon ton olarak gerçekleşmiş ve buna bağlı olarak da piyasada yeterli stok oluşmayacağı düşüncesi ve fiyatların hasat sonrasında yükseleceği beklentisi sonucu üreticiler ürününü stoklama eğiliminde hareket etmiş, tüccar daha fazla piyasaya girmiş, piyasa fiyatları

TMO alım fiyatlarının üzerine çıkmıştır. Dolayısıyla TMO'ya yönelen ürün miktarı az olduğundan alım miktarı düşük seviyede kalmıştır.

SORU 4) Çiftçinin dönem içinde 42,5 Ykr sattığı buğday bugün 80,0 Ykr ya kadar çıkmıştır. Aradaki bu fiyat farkından kaynaklanan üretici kaybının sorumlusu kimdir?

CEVAP 4) TMO' un 2007/2008 kampanya dönemi alım miktarları göz önüne alındığında (124.705 ton), üreticilerimizin, ürünlerini piyasada daha yüksek fiyatlarda değerlendirdiği görülmektedir.

SORU 5) Doğru zamanda, yeterli miktarda, uygun fiyatta ithalat yapılmış mıdır?

CEVAP 5) Piyasa regülasyonu görevini yürüten TMO, piyasaları yakından takip ederek ihtiyaç duyulması halinde dış piyasalarda oluşan fiyatlarla ithalat yapmaktadır. Küresel ısınmadan dolayı ortaya çıkan kuraklık ve hububatın bio yakıt üretiminde kullanılması neticesinde bütün dünyada fiyatlar yüksek seyretnmiştir.

SORU 6) Buğday fiyatlarındaki hızlı artışlara ithal edilen buğday ile birlikte stoklardaki buğdayın zamanında piyasaya verilmemiş olmasının etkisi var mıdır?

CEVAP 6) TMO tarafından 2007-2008 hasat döneminden sonra bağlantıları yapılan ithal buğdaylar ve TMO stoklarında bulunan yerli ekmeklik buğdaylar vakit kaybetmeden piyasa regülasyonu amacıyla iç piyasaya satışa verilmeye başlanmıştır. Şu ana kadar toplam 582.445 ton buğday satışa açılmış olup, hasat dönemine kadar oluşan stok kapsamında satışlara devam edilmesi planlanmaktadır.

SORU 7) Bu durum karşısında tahıl piyasasını regüle etmekle görevli olan TMO piyasaları zamanında müdahale etmeyerek görevini ihmal etmemiş midir?

CEVAP 7) TMO piyasaları yakından takip etmekte olup, 6. soru cevabında da belirtildiği üzere piyasa regülasyonu amacıyla üzerine düşen görevi yerine getirmiş, gerek stoklarındaki buğday, gerekse ithal ettiği buğdayı piyasa regülasyonu için piyasaya sunmuştur. Dünya buğday fiyatlarındaki ve ekmek fiyatlarındaki artış göz önüne alındığında TMO'nun uyguladığı politikalar sayesinde fiyat artışları asgari düzeyde yansımıştır.

SORU 8) 2007 yılında 1 milyar dolara yaklaşan tarımsal dış ticaret açığının oluşmasında gıda ürünlerinin temelini oluşturan buğdayın rolü nedir?

CEVAP 8) Yaşanan olumsuz iklim koşullarına rağmen, 2007 yılında tarımsal dış ticaret açığımız sadece 44 milyon ABD doları olmuştur (Uluslar arası Standart Ticaret Sınıflaması Kaynak : DTM, DPT,TUİK)

SORU 9) Dünyada tahıl üretiminde önümüzdeki dönemlerde aynı sıkıntı devam edecekken ülkemizde ne gibi önlemler alındı?

CEVAP 9) 2008 yılı buğday üretiminin, gerçekleşen ekili alanlar ve cari tarihe kadar gerçekleşen iklim koşulları değerlendirildiğinde normal yıllar seviyesinde olacağı tahmin edilmektedir.